

Sygn. akt *IV U 1282/13*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Preneta - Ambicka

Protokolant: sekr. sądowy Dorota Saj

po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2013 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku **K. K.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek odwołania K. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

z dnia 10.06.2013 r. znak (...)

oddala odwołanie. -

Sygn. akt IV U 1282/13

UZASADNIENIE

Wyroku z dnia 12 listopada 2013 r.

Decyzją z dnia 10 czerwca 2013 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. odmówił wnioskodawczyni K. K. przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego wobec niespełnienia warunku przewidzianego w przepisach ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252). Zakład stwierdził bowiem, że wnioskodawczyni udowodniła 34 lata 5 miesięcy i 24 dni ubezpieczenia w miejsce wymaganych 35 lat. Organ rentowy nie uwzględnił, wskazywanego przez nią okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 24 września 1977 r. do 11 lutego 1978 r. w charakterze domownika wskazując, że mały areal gospodarstwa oraz fakt, że utrzymywały się z niego trzy inne osoby oprócz rodziców i rodzeństwa wnioskodawczyni nie zapewniały możliwości wykonywania w/w stałej pracy i w pełnym wymiarze czasu w myśl ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

K. K. złożyła odwołanie od powyższej decyzji domagając się jej zmiany i przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego. W uzasadnieniu podniosła, że nie zgadza się ze stanowiskiem ZUS a okoliczność wykonywania przez nią we wskazanym okresie pracy w gospodarstwie rolnym (...) potwierdzili w pisemnych zeznaniach świadkowie. Pracę w gospodarstwie wykonywała każdego dnia po osiem godzin i więcej w zależności od potrzeb. Pomagała w pracach polowych i przy zwierzętach. Była najstarsza z rodzeństwa i to na niej przede wszystkim ciążył obowiązek pracy w gospodarstwie. (...) wnioskodawczyni pracował jako mechanik w warsztacie a matka zajmowała się wychowaniem dzieci.

Nadto, w przekonaniu w/w do stażu pracy powinien jeszcze zostać zaliczony okres od 1 lipca 1992 r. do 31 sierpnia 1992 r., za który otrzymała odszkodowanie w związku ze skróceniem okresu wypowiedzenia umowy o pracę.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. wnosił o jego oddalenie z przyczyn tożsamyh co wskazane w zaskarżonej decyzji. Zdaniem organu rentowego wnioskodawczyni jedynie pomagała w prowadzeniu gospodarstwa a nie pracowała w nim stale jako domownik.

Ustosunkowując się do żądania wnioskodawczyni zawartego w odwołaniu od decyzji ZUS dotyczącego doliczenia do stażu ubezpieczeniowego okresu od 1 lipca 1992 r. do 31 sierpnia 1992 r. organ rentowy wskazał, że okres ten nie może być uwzględniony do stażu pracy gdyż nie jest ani okresem składkowym ani też nieskładkowym.

Poza sporem pozostaje, iż K. K. posiada 34 lata 5 miesięcy i 24 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskiem z dnia 16 maja 2013 r. K. K. wystąpiła do ZUS o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego. Do wniosku załączyła dokumenty dotyczące stażu pracowniczego, zaświadczenie o zarejestrowaniu jako osoby bezrobotnej oraz dokumenty mając potwierdzać fakt wykonywania przez nią pracy w gospodarstwie rolnym (...) po ukończeniu 16 roku życia do czasu podjęcia zatrudnienia tj. w okresie od 24 września 1977 r. do 11 lutego 1978 r.

Wśród dokumentów dotyczących stażu pracowniczego przedłożyła świadectwo pracy z 30 czerwca 1992 r. stwierdzające, że wnioskodawczyni od 12 lutego 1979 r. do 30 czerwca 1992 r. zatrudniona była w (...)w D. a stosunek pracy rozstał rozwiązany za wypowiedzeniem dokonanyh przez zakład pracy z przyczyn ekonomicznych. Świadectwo to zawiera wzmiankę, że za okres od 1 lipca 1992 r. do 31 sierpnia 1992 r. K. K. otrzymała odszkodowanie w związku ze skróceniem okresu wypowiedzenia umowy.

Rozpoznając złożony przez K. K. wniosek, ZUS w dniu 10 czerwca 2013 r. wydał zaskarżoną w sprawie decyzję, którą odmawiał jej prawa do świadczenia przedemerytalnego w związku z niewypełnieniem warunków do jego uzyskania a to brak udowodnienia 35 lat stażu ubezpieczeniowego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów zalegających w aktach organu rentowego, których treść i forma nie budziły wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje:

Kwestią wymagającą przesądzenia w sprawie niniejszej było ustalenie przesłanek warunkujących nabycie przez K. K. prawa do świadczenia przedemerytalnego a zasadniczo rzecz ujmując rozważenie czy wykazała ona 35 letni staż ubezpieczeniowy.

Zgodnie z brzmieniem art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30.04.2004r. świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2004r., Nr 120, poz. 1252), prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 40 lat dla mężczyzn i 35 lat dla kobiet. Za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust. 1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) (art. 2 ust 2 w/w ustawy).

Nadmienić również należy, iż świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;

2)w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;

3)złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych (art. 2 ust. 3 powołanej ustawy).

Powyższe okoliczności nie były jednak kwestionowane w niniejszym postępowaniu. Spór, jak wskazano wcześniej, dotyczył kwestii posiadania przez wnioskodawczynię okresu uprawniającego do świadczenia przedemerytalnego, wynoszącego co najmniej 35 lat. Organ rentowy przyjął za udowodniony łączny staż pracy wnioskodawczynie wynoszący 34 lata 5 miesięcy i 24 dni, nie zaliczając do niego okresu od 24 września 1977 r. do 11 lutego 1978 r. tj. wskazywanego przez wnioskodawczynię czasu pracy w gospodarstwie rolnym ojczyma jak również okresu od 1 lipca 1992 r. do 31 sierpnia 1992 r. stanowiącego okres, za który wypłacono K. K. odszkodowanie w związku ze skróconym okresem wypowiedzenia umowy o pracę.

Nadmienić przy tym należy, iż zgodnie z przepisem art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględnia się przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu. Natomiast zgodnie z art. 5 ust. 1 tej ustawy w zw. z art. 2 ust. 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, przy ustalaniu prawa do emerytury i renty (świadczenia przedemerytalnego) i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się okresy składkowe, o których mowa w art. 6 ustawy emerytalnej oraz okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do drugiego ze wskazywanych przez wnioskodawczynię okresów mianowicie czasu, za który otrzymała odszkodowanie z tytułu skróconego okresu wypowiedzenia jej umowy o pracę zauważyć należy, że treść art. 36¹ § 2 kp wskazuje, że okres, za który przysługuje odszkodowanie, wlicza się pracownikowi pozostającemu w tym okresie bez pracy do okresu zatrudnienia. Okres ten zatem jest okresem zatrudnienia w świetle przepisów prawa pracy.

Jednakże co istotne to, że pracowniczy stosunek prawny K. K. rozwiązał się z końcem czerwca 1992 r. gdyż skrócenie przez zakład pracy okresu wypowiedzenia umowy o pracę na podstawie art. 36¹ § 1 kp powoduje rozwiązanie tej umowy z upływem skróconego okresu. Powyższe nie powinno budzić wątpliwości także w świetle uchwały sądu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 1992 r., I PZP 20/92, OSNCP 1993 nr 1-2, poz. 2. Również w wyroku z dnia 13 lipca 2005 r. I UK 315/04 OSNP 2006/9 – 10/160 Sąd Najwyższy stwierdził, że były pracownik, który otrzymuje odszkodowanie z tytułu skróconego okresu wypowiedzenia umowy o pracę (art. 36¹ kp) nie podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu pracowników.

Świadczenie odszkodowawcze wnioskodawczynie otrzymała od byłego pracodawcy nie będąc już jego pracownikiem. Taka właśnie sytuacja musi być konsekwentnie odniesiona do przepisów definiujących zakres ubezpieczenia pracowniczego. Wszak obowiązkowym ubezpieczeniom określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych podlegają pracownicy (por. art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 11 ust. 1 tej ustawy), za których uważa się osoby pozostające w stosunku pracy a obowiązkowe ubezpieczenie trwa od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania stosunku pracy. K. K. w okresie, w którym nie była pracownikiem, nie podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu pracowniczemu, bo nie spełniała ustawowej przesłanki tego ubezpieczenia.

Podkreślenia wymaga również, że okres, za który pracownikowi wypłacono odszkodowanie w związku ze skróceniem okresu wypowiedzenia nie jest wymieniony ani jako składkowy ani też nieskładkowy w ustawie emerytalnej. Przepisy tej ustawy nie przewidują zatem możliwości jego zaliczenia do stażu ubezpieczeniowego a zatem czasokres

przypadający od 1 lipca 1992 r. do 31 sierpnia 1992 r. nie mógł być doliczony do bezspornego w sprawie stażu pracy wnioskodawczyni.

W takich więc okolicznościach ustalenie nawet, że K. K. pracowała w gospodarstwie rolnym swego (...) po ukończeniu 16 roku życia do czasu podjęcia zatrudnienia i uwzględnienie tego okresu niespełna 5 miesięcy (dokładnie 4 miesiące i 17 dni) do stażu ubezpieczeniowego, nie jest wystarczające. Wnioskodawczyni nadal bowiem nie wykazałaby 35 wymaganych przepisami lat. Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że zaskarżona decyzja jest decyzją prawidłową a odwołanie od niej jako nieuzasadnione musiało zostać oddalone po myśli art. 477¹⁴ § 1 kpc.